

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

MIRTYS SEKSUALINIO POBŪDŽIO VEIKLŲ METU: ATVEJŲ APRAŠYMAS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Agnė OKULEVIČIŪTĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Asist. dr. Sigitas CHMIELIAUSKAS, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Patologijos, teismo medicinos katedra.

Įvadas. Mirtys seksualinio pobūdžio veiklų metu yra gana retas reiškinys. Nemažai tokio pobūdžio mirčių yra nuslepiama dėl visuomenėje vyraujančio tabu. Dažniausiai tokios mirtys yra skirstomos į autoerotines (nelaimingus atsikimus) ar mirtis, sąlygotas tam tikrų ligų pasireiškimo, seksualinės veiklos metu. Abiejose grupėse dominuoja vyriška lytis, tačiau autoerotinių mirčių atvejais, kai nustatomas nelaimingas atsitikimas, amžiaus vidurkis siekia apie 40, o mirčių atvejais dėl ligų pasireiškimo – 60 metų. Kai autoerotinė mirtis priskiriama nelaimingiems atsitikimams, jų metu žmogus miršta naudodamas tam tikrus įrankius seksualiniams pojūčiams sustiprinti. Autoerotinės mirtys skirstomos į tipines ir atipines. Tipinėmis vadinamos mirtys dėl asfiksijos, nes jos sudaro didžiausią mirčių skaičių. Asfiksija gali būti dėl veido angų uždengimo (plastikiniais maišeliais, guminėmis kaukėmis, lipnia juosta), smaugimo, pasikorimo, cheminių medžiagų inhaliacijos, kvėpavimo takų slopinimo skysčiais. Atipinėmis autoerotinėmis mirtimis vadinamos kitos mirtys – mirtis dėl elektros srovės, hipertermija dėl papildomų rūbų, trauminės mirtys dėl svetimkūnių naudojimo angose, nes jos sudaro daug mažesnį autoerotinių mirčių skaičių. Dažnai galima ir kelių būdų kombinacija. Dažniausia mirtį sukėlusią ligų grupę, pasireiškianti seksualinės veiklos metu – širdies ir kraujagyslių sistemos patologija. Nors vyrai yra dominuojanti lytis mirčių seksualinio pobūdžio veiklų metu, tačiau literatūroje taip pat yra aprašyta ir retų moterų mirčių atvejų – mirtis lytinių santykių metu dėl intraplacentinės choriokarcinomos plyšimo, kankorėžinės liaukos cistos plyšimas lytinių santykių metu, makšties laceracija lytinių santykių metu, moters užsmaugimas dėl pasipriešinimo vyrui neturėti su juo lytinių santykių.

Atvejų aprašymas. *1 atvejis:* 65 metų vyras rastas gėsinant gaisrą name. Lavonas buvo aprengtas baltais marškinėliais be rankovių, baltomis ir rožinėmis moteriškoms kelnaitėmis, rudomis moteriškoms pėdkelnėmis, juodomis puskojinėmis. Išorinio lavono tyrimo metu sužalojimai buvo stebimi kakle – matoma atvira, nežymiai įstriža, vienguba stranguliacinė vaga. Toksikologijos laboratorijos duomenimis lavono kraujyje buvo rasta 3,26 ‰ (promilės) etilo alkoholio, šlapime rasta 4,16 ‰ (promilės) etilo alkoholio. Mirties priežastis – uždusimas suspaudus kaklą kilpa. *2 atvejis:* 55 metų vyras rastas žmonos gulintis ant grindų. Išorinių mechaninių sužalojimų aptikta nebuvo. Vidinio lavono tyrimo metu pilve rastas 28 cm ilgio, 2 cm skersmens tuščiaviduris, baltas plastmasinis vamzdis. Vamzdis buvo vertikaliaje padėtyje pagal tiriamojo ašį, kurio vienas galas laisvas pilvaplėvės ertmėje atsiremiantis į skrandį, o kitas pridengtas

riestinės žarnos pasaitu ir perforavęs riestinės žarnos sienelę ir baigėsi žarnos spindyje. Ištraukus vamzdelį buvo matomas 2,5 cm riestinės žarnos plyšimas, kurio kraštai buvo paraudę, pasidengę fibrininio apnašu, suglaudus kraštus trūkumo neliko. Mirties priežastis – riestinės žarnos sužalojimas svetimkūniu (tuščiaviduriu plastmasiniu vamzdžiu). Komplikacijos – pūlingas difuzinis peritonitas, intoksikacija, ūminis širdies ir kvėpavimo funkcijos nepakankamumas.

Išvados. Mirtys seksualinio pobūdžio veiklų metu yra aprašomos visame pasaulyje. Vyrai yra dominuojanti tokių mirčių lytis. Pagrindinė autoerotinio pobūdžio mirties priežastis tiek pasaulyje, tiek Lietuvoje – asfiksija, taip pat dažna priežastis svetimkūnio įterpimas į organizmą. Amžiaus vidurkis Lietuvoje dėl autoerotinių yra didesnis nei pasaulyje – vidutiniškai siekia 55 -65 metus. Dažnai tokio pobūdžio mirtys yra nuslepiamos dėl visuomenėje vyraujančio tabu – kaip ir aprašytuose atvejuose slepiant mirtį gaisru ar radus artimajam, kai numirusysis laiku nesikreipė pagalbos.

Raktažodžiai. Mirtys lytinių santykių metu; autoerotinės mirtys; mirtys seksualinės veiklos metu; mirtys dėl BDSM.